

Avdelingsplan for Blekkspruten 2019- 2020.

Barnehagens fem avdelinger har felles Årsplan som ligger på barnehagens hjemmeside. Årsplanen konkretiserer barnehagens arbeid med rammeplanens innhold og beskriver barnehageårets spesielle satsningsområder. Hver avdeling vil i tillegg ha sin handlingsplan som sier noe om hvordan dette iverksettes på den enkelte avdeling.

Det utarbeides sentrale kvalitetsplaner for arbeidet i barnehagene.

Kvalitetsutviklingen i det pedagogiske arbeidet foregår hovedsakelig innenfor områdene

- Kommunikasjon og språk
- Livsmestring
- Digital barnehage

I tillegg til sentrale kvalitetsplaner, følger vi Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver som trådte i kraft 1. august 2017.

Rammeplanen innledes med barnehagens verdigrunnlag som er

- Barn og Barndom- det å anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi
- Demokrati- økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap
- Mangfold og gjensidig respekt- fremme respekt for menneskeverdet og at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på
- Likestilling og likeverd- motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet
- Bærekraftig utvikling- lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen
- Livsmestring og helse- ha en helsefremmende og forebyggende funksjon

Barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Samfunnsmandatet er å- i samarbeid og forståelse med hjemmet - ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

(se for øvrig udir.no/rammeplan)

Vi ønsker å gi rom for barnas egen medvirkning og etterkomme deres ønsker i forhold til hva hverdagen skal inneholde også; derfor vil det være mulighet for impulsivitet og å følge filosofien «Veien blir til mens du går». Enkelte ganger kan plan og praksis være noe

avvikende; f. eks dersom barna er mer opptatt av å lete etter former eller farger i naturen en dag vi er på tur for å lete etter vårtegn, er det barnas ønske som følges.

I tillegg består rammeplanen av syv fagområder, "Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn (...) Alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold." (udir 2017)

Fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Fagområdene blir implementert naturlig og tverrfaglig i arbeidet på avdeling.

For mer informasjon om fagområdene og hvordan vi skal jobbe med dem; se Rammeplan for barnehager og progresjonsplan i årsplan for Ekrekroken barnehage.

Tema

Vi vil ha "Følelser" som hovedtema og implementere satsningsområdene i arbeidet med disse. Da det i barnehagen arbeides tverrfaglig, vil tema og satsningsområder være i samspill med hverandre.

Følelser

Hvorfor velger vi å ha følelser som tema og hva er målet vårt med det?

Måten barn lærer å forholde seg til følelseslivet på, danner grunnlaget for hvordan man som voksen forholder seg til følelser. Å utvikle omsorg for seg selv og andre, gjør gode dager bedre og vanskelige dager litt lettere å takle. Barn trenger hjelp fra voksne for å utvikle sin bevissthet rundt tanker og følelser og hjelp til litt etter litt å klare seg godt selv. Foreldre er vanligvis barnas viktigste omsorgspersoner, rollemodeller og lærere, men de voksne i barnehagen kan også bety mye for barnas utvikling. (*Grønne tanker glade barn*, 2014.) Som omsorgspersoner er oppgaven vår først og fremst å prøve å forstå, ikke å ta

bort følelsen. Hvis treåringen faller og slår seg, kan det være bedre å sette ord på det: «*Nå så jeg at du fikk vondt*», fremfor å prøve å avlede. (bufdir 2019). Gjennom livet, men aller mest når vi er små og hjelpeløse, samler vi på erfaringer om hvordan andre reagerer på våre behovs signaler, det vil si de grunnfølelser vi alle har som veileder oss gjennom livet. Når disse ikke tas på alvor, eller i verste fall kritiseres og straffes, kan de utløse vårt indre alarmsystem. *Hvis de som står meg nærmest, forbyr meg å føle det jeg føler, vil jeg prøve å tone ned mine følelser.* Kroppen gir da signaler om at det kan være farlig å uttrykke behov. (Thoresen 2019).

Barn trenger forskjellig typer støtte for å forstå at følelser ikke er farlige, men helt naturlige og vanlige å ha. Er barnet sint, trenger det at noen hjelper det til å roe seg. Er barnet redd, trenger hun at noen trygger henne. Er barnet lei seg, trenger hun å bli trøstet. Det er viktig at vi som voksne øver oss på å vise forståelse for det barnet føler. Det kan vi gjøre ved å forsøke å sette ord på det barnet opplever, som å si: «*Nå tror jeg du ble litt lei deg*», eller: «*Ble du litt skuffet nå?*» Ordene hjelper barnet best om vi også viser forståelse for barnet på andre måter, som når ansiktene våre viser medfølelse og stemmen vår formidler varme. Når vi som voksne hjelper barna med å tolke følelsene de opplever, og viser at de er helt ok, vil barna føle seg tryggere å snakke om dem. (bufdir 2019). Alt dette påvirker hvordan barnas emosjonelle kompetanse utvikles og vi ønsker å bidra til at barna erfarer et sunt forhold til sitt følelsesliv.

Hvordan skal vi jobbe med temaet?

Temaet vil være gjennomgående hele året. Vi kommer til å bruke samlinger, her og nå situasjoner og tilrettelagte situasjoner til å formidle. Barnas initiativ vil også ha noe å si for hvor veien går videre.

Kunnskap og foreldresamarbeid

Vi skal innhente og tilegne oss kunnskap om emnet og vi vil også videreformidle en del kunnskap til dere foreldre. Vi skal henge opp pedagogisk dokumentasjon på avdelingen samt sende ut informasjon via månedsbrevene våre. Vi vil ha fokus på god dialog og et godt samarbeid mellom hjemmet og barnehagen, og vi skal bruke Bamsen Bambus som en del av samarbeidet. Bamsen Bambus skal være med hjem til et barn om gangen i en hel uke. I slutten av uken skal foreldrene skrive, sammen med barnet, det Bambus fikk oppleve sammen med dem den uken den var på besøk. Snakk gjerne med barnet om følelser tilknyttet de forskjellige opplevelsene barnet hadde med Bambus. F.eks. når Bambus ble med i butikken - var det spennende? Eller når Bambus og barnet husket

sammen - ble begge to glade? osv. Bambus skal være med på første besøk i oktober. Mer informasjon kommer når tiden nærmer seg.

Satsningsområdene

Kommunikasjon og Språk

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Personalet har ansvar for å invitere alle barna med i språklige aktiviteter, både små og store barnehagebarn og barn med ulike språklige ferdigheter. De voksne må legge til rette for at alle får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for egne tanker og for å uttrykke egne meninger og følelser. (Udir 2017).

For å oppnå dette vil vi:

- Være bevisste i vår rolle som språklig forbilde.
- Invitere til gode dialoger med barna hver dag.
- Sette ord på alt: følelser, opplevelser, handlinger og ting.
- Gi barna tid til å uttrykke seg og vise interesse for det barna forteller.
- Støtte alle barn i å sette ord på tanker, følelser og meninger.
- Lese bøker og ha språklig bearbeiding av innholdet.

Livsmestring

Barns ulike erfaringer i oppveksten betyr mye for hvordan de klarer seg senere i livet. Livsmestring handler om både fysisk og psykisk helse. Gode mestringsopplevelser medvirker til å gi barnet robusthet og representerer en viktig beskyttelsesfaktor (Barnehagemelding 2015 – 2025). Mestring handler i stor grad om opplevelsen av å være kompetent og følelsen av å kunne håndtere omgivelsene, herunder små og store hendelser i eget liv. Opplevelse av mestring er avgjørende for at barnet skal tilegne seg nye ferdigheter og kunnskaper. Å oppleve mestring er også avgjørende for utvikling av en god selvfølelse og et positivt selvbylde.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. (Bærum kommune 2019).

Hvordan kan vi hjelpe barna med å bygge opp selvtillit og en god selvfølelse? Det gjør vi ved å:

- Gi dem et godt psykososialt miljø hvor de får mestringsopplevelser og støtte slik at de opplever omsorg, trivsel og trygghet.

- Anerkjenn barna og møte deres behov på en rolig og forståelsesfull måte.
- Gi rom for ALLE følelser samtidig som vi er trygg på grensesetting. Selv om ALLE følelser er naturlige og «velkomne» så er det noen typer adferd som er ikke akseptabel, som f. eks vold.
- Tilrettelegge aktiviteter slik at barna får mestringfølelse.
- Sørg for at barna opplever at de er betydningsfulle for fellesskapet.
- Tilrettelegge for at barna kan etablere gode relasjoner og vennskap.
- Støtte barna i å mestre motgang og håndtere utfordringer.
- Gi barna redskaper som støtter en god emosjonell utvikling.
- Stoppe og følge opp uheldige samspillmønstre.

Digital barnehage

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Bruk av digitale verktøy skal inngå i det pedagogiske arbeidet, og skal bidra til et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Aktiviteteene skal bidra til barnas gryende digitale ferdigheter som for eksempel lek med bilder og historier, og innhenting av informasjon ved hjelp av digitale verktøy. Satsingen skal både styrke barnas digitale kompetanse og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Personalet skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. Det kan for eksempel være at barna lærer at de ikke skal ta bilder av noen som ikke vil fotograferes. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna for å bidra til at barna leker, lærer og skaper noe nytt. (Bærum kommune 2019).

Hvordan skal vi bruke digital verktøy på avdelingen og hvordan kan vi knytte temaet vårt til det?

- Legge til rette for et rikt og allsidig læringsmiljø hvor barna utforsker, leker, lærer og selv skaper gjennom digitale uttrykksformer.
- Lære barna begynnende digital dømmekraft gjennom bruk av digitale verktøy sammen med barna.
- Bruk av pedagogisk verktøy via iPad og storskjerm på avdelingen, som f.eks.:
 - **Episodene om Daniel Tiger's nabolag.** Programmet er tilegnet barn og har fokus på emosjonell kompetanse og respekt. Programmet er også veldig lærerikt for foreldre og alle som jobber med barn. Det viser hvordan man kan møte et barns behov og undring på en best mulig måte. Innholdet følger en

læreplan basert på Fred Rogers undervisning og forskning i barns utvikling.
Se fredrogerscenter.org for mer informasjon.

Kildeliste

1. Grønne tanker glade barn (2014). barnehage.salaby.no
2. Hjelp barnet ditt med vanskelige følelser (2019). bufdir.no
3. Thoresen, Bente (2019): Slutt å avlede vonde følelser. psykiskhelse.no
4. Språk i barnehagen - mye mer en bare prat (2017). udir.no
5. Kvalitetsplan fra 2019. (2019) baerum.kommune.no